

РЕШЕНИЕ

№ 10245

Бургас, 12.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административният съд - Бургас - XVI-ти тричленен състав, в съдебно заседание на пети декември две хиляди двадесет и четвърта година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАНИЕЛА ДРАГНЕВА

ЧЛЕНОВЕ: МАРИНА НИКОЛОВА

НАСЯ ЯПАДЖИЕВА

При секретар ДИМИТРИНА ДИМИТРОВА и с участието на прокурора АНДРЕЙ ОБРЕТЕНОВ ЧЕРВЕНЯКОВ като разгледа докладваното от съдия ДАНИЕЛА ДРАГНЕВА административно дело № 20247040702140 / 2024 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.32, ал.1 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС).

Образувано е по повод жалба, наименувана заповед № РД-09-35/19.11.2024 г. на Областен управител на област Бургас, с която е оспорено решение № 325 на Общински съвет Поморие, прието по т.2 от дневния ред на заседание проведено на 11.11.2024 г., отразено в протокол № 20. Счита обжалваното решение за незаконосъобразно и прави искане да бъде отменено. В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, поддържа жалбата и прави искане да се отмени оспореното решение.

Ответникът - Общински съвет Поморие, редовно уведомен, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като недопустима и неоснователни и прави искане да бъде оставена без разглеждане, алтернативно без уважение.

Административен съд - Бургас намира, че жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок от надлежна страна, имаща право и интерес от обжалването. Разгледана по същество е основателна.

До кмета на община Поморие е изпратено писмо № Е-08-00-261/11.-10.2024 г. от министъра на енергетиката (л.30-31 от делото), относно откриване на производство за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) - строителни материали - трахити, от находище „Малка биберна“, участък „Малка биберна-юг“, разположено в землището на [населено място], община Поморие. С писмото е поискана информация относно заявлената концесионна площ, както и съгласувателно становище по чл.26, ал.3 от ЗПБ.

В отговор на така постъпилото искане е изпратено писмо рег.№ 04-226-12/24.10.2024 г. от кмета на община Поморие (л.35-36 от делото), в което е отговорено на поставените въпроси и е изразено категорично несъгласие за откриване на производството за предоставяне на концесия.

От кмета на [населено място] е изготвена докладна записка до Общински съвет Поморие с рег. № ОС-1120/04.11.2024 г. (л.28-29 от делото), относно произвеждането на местен референдум на територията на кметство Каблешково, за отговор с „да“ или „не“ на въпроса: „Съгласни ли сте да бъде предоставена концесия за добив на подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - трахити, от находище „Малка биберна“, участък „Малка биберна-юг“, разположено в землището на [населено място], община Поморие.“, да се определи дата на произвеждане на референдума, да се утвърдят образци от книга за произвеждането на референдума, да се одобрят разходите за организирането и финансирането, които да се осигурят от общинския бюджет съгласно план-сметка, да се възложи извършването на организационно-техническата част на референдума и да се проведе информационна кампания съгласно изискванията на закона и да се допусне предварително изпълнение на решението.

С решение № 325 на Общински съвет Поморие, прието по т.2 от дневния ред на заседание проведено на 11.11.2024 г., отразено в протокол № 20 (л.11-16 от делото), с 18 гласа „за“ е прието следното решение:

„На основание чл.21, ал.1, т.6, т.20, чл.21, ал.2 и чл.27, ал.4 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл.30, ал.3, ал.4, ал.5, ал.6 и чл.33, ал.1 от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

1. Общински съвет - Поморие одобрява предложението на Кмета на К. К. за провеждане на местен референдум на територията на кметство Каблешково, за отговор с „да“ или „не“ на въпроса:

„Съгласни ли сте да бъде предоставена концесия за добив на подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - трахити, от находище „Малка биберна“, участък „Малка биберна-юг“, разположено в землището на [населено място], община Поморие, област Бургас.“.

2. Общински съвет - Поморие определя 05.01.2024 г. (неделя) за дата за провеждане на местния референдум, съгласно Приложение № 1 към настоящото решение.

3. Общински съвет - Поморие утвърждава образци от книга за провеждане на местния референдум, съгласно Приложение № 1 към настоящото решение.

4. Общински съвет - Поморие одобрява разходите за организирането и финансирането на местния референдум, които да се осигурят от общинския бюджет, съгласно план-сметка, представляваща Приложение № 2 към настоящото решение.

5. Общински съвет - Поморие възлага на Кмета на Община Поморие, Кмета на К. К. и общинската администрация да извършат организационно-техническата част на местния референдум.

6. Общински съвет - Поморие възлага на Кмета на О. П. и Кмета на К. К. да проведат информационна кампания съгласно изискванията и по реда и начина, определен в чл.34 от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

7. Във връзка с необходимостта от своевременно провеждане на местния референдум, като защита интересите на гражданите на [населено място] и спазването на сроковете разписани от законодателя, на основание чл.60, ал.1 от АПК Общински съвет - Поморие допуска предварително изпълнение на настоящото решение.“

Решението е изпратено на областния управител на област Бургас с писмо рег. № ОС-1170/12.11.2024 г. (л.10 от делото) и е оспорено със заповед № РД-09-35/19.11.2024 г. на

областния управител на област Бургас.

По делото е представена подписка от жители на [населено място] против заповед № РД-09-35/19.11.2024 г. на областния управител на област Бургас, съдържаща 1 383 подписа (л.111-246 от делото).

Представени са и писма от областния управител на област Бургас с № 04-00428/26.11.2024 г. до министъра на енергетиката, с копие до председателя на Общински съвет - Поморие и кмета на община Поморие и № 91-04-19/28.11.2024 г. до министъра на енергетиката, министъра на околната среда и водите, с копие до президента, министър-председателя, народното събрание, (л.263-265 от делото), с искане при решаване на въпроса относно предоставянето на концесията да се вземе в предвид изразената позиция на Общински съвет - Поморие в защита на интересите на местното население.

От ответника се излагат твърдения за недопустимост на производството, тъй като според него на обжалване подлежат само отказа за провеждане на местен референдум, както е озаглавен чл.32 от ЗПУГДВМС.

Така направеното възражение е неоснователно.

Съгласно чл.32, ал.1, изр.първо от ЗПУГДВМС, решението на общинския съвет, с което се произнася по искането за провеждане на местен референдум, може да се обжалва от лицата по чл. 27, ал. 1, 2 и 3 или от съответния областен управител пред съответния административен съд в 7-дневен срок от обявяване на решението.

Видно от цитираната норма в нея изрично е предвидено, че на обжалване подлежи решението на общинския съвет, с което се произнася по искането за провеждане на местен референдум. Тази норма е специална и изключва приложението на общите правила за оспорване на административни актове. С нея се признава правото на областния управител да обжалва по съдебен ред решението на общинския съвет за провеждане на местен референдум, макар и да няма правото да прави искане за провеждане на такъв. В този смисъл, цитираната норма не може и не следва да се тълкува стеснително и да се приеме, че на обжалване подлежи само отказа за провеждане на местен референдум, както е озаглавена. В този смисъл е и определение № 11390/23.10.2024 г. постановено по адм.д.№ 10235/2024 г. на Върховен административен съд.

С оглед на изложеното, следва да се приеме, че жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок, от надлежна страна, имаща право и интерес от обжалването.

При така изложените фактически данни, които се подкрепят от приложените по делото писмени доказателства съдът достигна до следните правни изводи:

Съобразно разпоредбата на чл.168, ал.1 от АПК, съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 от АПК.

Обжалваното решение е прието от компетентен орган - Общински съвет Поморие, съгласно правомощията му по чл.30, ал.3 от ЗПУГДВМС, с необходимото за това мнозинство, като „за“ са гласували присъствалите 18 общински съветници, от всички 21 съветника.

В хода на административното производство не е допуснато съществено процесуално нарушение, което да е довело до незаконосъобразност на решението. Общинският съвет се е произнесъл, след като е бил надлежно сезиран с докладна записка от кмета на [населено място], съобразно правомощията му по чл.27, ал.1, т.2 от ЗПУГДВМС.

Решението е прието в предвидената от закона писмено форма, като то е мотивирано с оглед изложените в него фактически и правни основания.

Въпреки изложеното, решението е незаконосъобразно, като прието в противоречие с предвидените от законодателя материалноправни предпоставки.

Съгласно чл.26, ал.1 от ЗПУГДВМС, местен референдум се произвежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството.

Видно от цитираната норма, за да бъде проведен местен референдум е необходимо поставените за пряко решаване въпроси да отговорят на две кумултивно предвидени предпоставки, първата от която е въпросите да са от местно значение, а втората въпросите да са предоставени в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството. Ако формулираните въпроси не отговарят едновременно и на двете изисквания, те не могат да бъдат поставени и по тях да се провежда местен референдум.

Тази уредба е предвидена от законодателя, тъй като изискването въпросите да са от местно значение обосновава правния интерес на лицата да вземат решението с което непосредствено се създават за тях права, задължение или се засягат непосредствено техни права, свободи или законни интереси. Съответно, изискването въпросите да се предоставени в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството, е във връзка с последиците които би имал проведения референдум. Тези последици са предвидени в нормите на чл.43, ал.2 и ал.3 от ЗПУГДВМС, съгласно които решението прието чрез референдум, влиза в сила веднага след обявяването му, като неговото изпълнение се организира от кмета на общината, района или кметството. В този смисъл, решението прието чрез местен референдум замества волята на съответните органи на местно самоуправление, по които те са компетентни да се произнесат, като не е необходимо те да валидират това решение посредством никакви последващи действия или актове. Фактически, при провеждане на референдум, местното население, пряко решава поставения въпрос и замества волята на компетентния орган на местното самоуправление.

В случая не са налице едновременно и двете предвидени предпоставки.

Първата предпоставка е налице, тъй като безспорно поставеният въпрос за решаване чрез местен референдум - „*Съгласни ли сте да бъде предоставена концесия за добив на подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - трахити, от находище „Малка биберна“, участък „Малка биберна-юг“, разположено в землището на [населено място], община Поморие.*“ е въпрос от местно значение, защото тази концесия касае находище попадащо в територията на община Поморие, землището на [населено място].

В случая обаче не е налице втората предпоставка, тъй като поставяния въпрос не е от компетентност на органите на местно самоуправление или органите на района или кметството.

Редът и условията за предоставянето на концесия са уредени в Закона за подземните богатства.

Съгласно чл.2, ал.1, т.5 от ЗПБ, подземни богатства по смисъла на закона са полезните изкопаеми, дълбоките геотермални ресурси и минните отпадъци от добива и първичната им преработка, групирани като: 5. строителни материали.

Съгласно чл.5, т.3 от ЗПБ, права за подземни богатства се предоставят чрез концесии за добив, предоставени от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката.

Съгласно чл.26, ал.1 от ЗПБ, производство за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване или на концесия за добив се открива след проверка в специализираните карти и регистри по този закон и в специализираните карти и регистри по [Закона за съхранение на въглероден диоксид](#) в земните недра и след съгласуване със: 1. компетентните органи за опазване на националната сигурност, отбраната на страната, околната среда и водите, културните ценности, управлението на пътищата от републиканската пътна мрежа или оправомощени от тях длъжностни лица; 2. кметовете, на територията на чийто общини е разположена площта за търсене и проучване или за проучване или концесионната площ, за удостоверяване на обстоятелството дали заявлената площ за търсене и проучване или за проучване или за добив на подземни богатства по [чл. 2, ал. 1, т. 5 или 6](#) попада във: а) урбанизирана територия с граници, определени с влязъл в сила подробен устройствен план; б) територия, в чийто граници има влязъл в сила устройствен план за изграждане на национален обект или на обект на социалната или на техническата инфраструктура - публична общинска собственост; в) територия с обществено предназначение, която е включена в приета от общинския съвет програма или план за развитие на общината по [чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация](#). Съгласно ал.2 министърът на енергетиката изисква становище от органите по ал. 1 в 14-дневен срок от постъпване на заявление за предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване, или на концесия за добив или от отстраняване на нередовностите и/или непълнотите по него, когато са констатирани такива.

Видно от цитираните разпоредби, компетентен да предостави концесия за добив на строителни материали - трахити, които са подземни богатства по смисъла на чл.2, ал.1, т.5 от ЗПБ, е Министерския съвет, а не органите на местното самоуправление. Единственото правомощие в процедурата по предоставяне на концесия за добив на подземни богатства, което е предоставено от законодателя на кметовете, на територията на чийто общини е разположена площта за търсене и проучване или за проучване или концесионната площ, е това да дадат становище по чл.26, ал.2 от ЗПБ, каквото отрицателно становище вече е дадена от кмета на община Поморие.

С оглед на изложеното, след като поставения за решаване въпрос е от компетентността на Министерския съвет, то той не може да бъде решен чрез местен референдум. В този смисъл, дори и да бъде проведен референдум по този въпрос, приетото решение не би имало никакво правно значение, тъй като не може да замени волята на Министерския съвет, каквато последица би имало, ако въпросът беше от компетентността на местните органи.

В настоящия случай, чрез местен референдум единствено би могъл да се постави за решаване въпроса относно становището по чл.26, ал.1 от ЗПБ на кмета на общината, но това становище е вече дадено и както беше посочено по-горе от кмета на община Поморие е изразено изрично несъгласие за предоставяне на посочената концесия.

С оглед на изложеното, обжалваното решение е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

Съгласно чл.32, ал.1 от ЗПУГДВМС, настоящото решение е окончателно.

Мотивиран от изложеното, Административен съд Бургас, XVI-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 325 на Общински съвет Поморие, прието по т.2 от дневния ред на заседание проведено на 11.11.2024 г., отразено в протокол № 20.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: